

Кум'ятського (1995), «Професор Іван Гранчак» (1997), «Благовісник праці» М. Мушинки (1998), «До тебе, Україно, піснею прийду» І. Трача (2000), «Дар служити науці» В. Задорожного (2001), «Кольорові сни, або Листи діда Панаса Бездольного» П. Головчука (2003), «Спалені камені» А. Мойсієнка (2003), «Джерела інтерпретації» Ю. Борєва (2006), «Висоти вічних журавлів» О. Тимофієвої (2008), «Орнаменти слова» О. Астаф'єва (2011), «Необроблений смарагд» Н. Науменко (2013), «Життя зі словом» М. Ткачука (2014) та ін.

Наведені бібліографічні позиції однозначно свідчать про вагомий дослідницький доробок Миколи Зимомря як педагога й організатора діяльності вищої школи в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

Бех І. Д. Духовна особистість у контексті освітніх викликів // Рідна школа. — 2019. — № 1. — С. 3–7.

Котляр С., Григорук Д. Творчі індустрії: стратегія інноваційного розвитку // Педагогічна освіта: теорія і практика: збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка / Інститут педагогіки НАПН України. — 2019. — Вип. 26 (1). — С. 101–106.

Зимомря М., Якубовська М. Іван Франко: проєкція у сучасність. — Львів: Сполум, 2020. — 260 с.; Зимомря М., Шагала Л. Сутність шкільництва в інонаціональному середовищі. — Дрогобич: Коло, 2012. — 122 с.

Естетизація навчально-виховного процесу в основній школі засобами мистецтва: метод. посіб. / за ред. Н. Є. Миропольської, О. А. Комаровської. — Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. — 160 с.

Королева Т. М., Ткачук М. П., Зимомря И. М. Ученый и его исследовательское поле: текст. Слово о Николае Зимомре // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. — № 23. — С. 3–21.

Кремень В. Г. Освіта у структурі цивілізаційних змін / В. Г. Кремень // Науковий вісник МДУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. — Миколаїв, 2011. — Вип. 1.33. — С. 6–8.

Grzesiak J. Struktura i skuteczność podręcznika szkolnego matematyki. — Kalisz, 1980. — 210 s.

Grzesiak J. Konstruowanie i dobó rzadań matematycznych w klasach początkowych. — Koszalin, 1984. — 150 s.

Grzesiak J. Edukacja matematyczna dzieci z zastosowaniem z indywidualizowanego systemu zadań // Naczelnoje obuczienie matematyki posredstwem celjesoobraznoy sistemi zadacz. — Kalisz; Grodno; Minsk, 1998. — 249 s.

Grzesiak, J. Podstawy teorii i metodyk i kształcenia praktycznego nauczycieli. — Kolin, 2010. — 180 s.

Zymomyra M., Dobryński I., Zymomyra I. Koncepcja pedagogiczna Kazimierza Denka — rola kultury estetycznej w zakresie turystyki krajoznawstwa // Innowacje i ewolucja w edukacji. Narzędzia pomiaru efektów kształcenia / pod red. Jana Grzesiaka. — Kalisz, 2016. — S. 33–46.

ВЧЕНИЙ-ГУМАНІСТ. ПАТРІОТ УКРАЇНИ (ДО ЮВІЛЕЮ ПРОФЕСОРА МИКОЛИ ЗИМОМРІ)

Нелля Ничкало

доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член (академік) НАПН України,
академік-секретар Відділення професійної освіти
і освіти дорослих НАПН України
e-mail: napn24@gmail.com
ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-5989-5684>

Істинне в устах народних звучить і так: на дружнє слово — дружня відповідь готова. У цьому сенсі міститься розгадка відрядного рішення з боку редакційної колегії авторитеного видання «Науковий вісник», власне, присвятити один з його випусків двом знаковим ювілярам, яким виповнюється 2021 року 75; це — професор Микола Зимомря (Україна) та професор Ян Гжесяк (Польща). Варто зауважити: обидва — активні члени редакційної колегії «Наукового вісник», з одного боку, і гідно репрезентують науку двох народів-сусідів — з іншого. Ні, недаремно Іван Франко стверджував у 1894 році: «У.. Слов'янщині немає двох таких народів, які із погляду політичного і духовного життя так зрослися між собою, такими численними узами були пов'язані... як поляки і українці». Звідси — наше схвалення стосовно підготовки спеціального випуску на пошану достойних ювілярів. Це видання, без сумніву, сприятиме інтеграції та зміцненню наукових зв'язків між педагогами двох сусідніх держав. Доцільно наголосити: воно постає логічним продовженням такого примітного збірника, як «Понад поділами. Спільні перспективи та прагнення в польсько-українському науковому співробітництві» / за редакцією: Лешек Павелскі та Марек Рембеж (Щецінек; Домброва Гурніча, 2021. — 574 с.).

* * *

У цьому ключі закрюємо тему про одного ювіляра. Професор Микола Іванович Зимомря — дивовижна людина, послана на землю самим Богом та його батьками. Всевишній подарував йому багато талантів, які на різних життєвих етапах відкривалися, збагачувалися і дарували й нині дарують радість його родині, колегам, учням, друзям у різних куточках України і за кордоном.

Схарактеризувати ювіляра досить складно. Це потребує звернення до багатой палітри його загальнолюдських і науково-професійних якостей. Миколі Івановичу притаманні висока духовність, незупинне прагнення до нового знання й добротворення, соціальна відповідальність за результати своєї наукової, літературної й педагогічної діяльності, наукова чесність й дослідницька культура. До цього додамо: і почуття глибокої любові до своєї родини, близьких, колег і друзів, до рідної України. А любов, за Яном Павлом II, Андреем Шептицьким, Любомиром Гузаром, — то велика сила людини. Філософія активної дії відомого українського вченого-гуманіста пронизана глибокою любов'ю. Саме тому вона є життєдайною на різних життєвих етапах.

На наше переконання, «Я-концепція» професора Миколи Зимомря повною мірою відповідає сучасній світовій тенденції — навчання впродовж життя. Особливо наголосимо: постійне самонавчання і самовдосконалення й водночас — навчання інших, як божий дар дарувати свої знання іншим й торувати разом нелегкий шлях до високої науки.

Переконливим свідченням цього є наукова біографія відомого українського вченого-педагога Миколи Івановича Зимомря. Креативним, плідним і перспективним був його шлях від сільської середньої школи в Карпатах до Ужгородського державного університету, а далі — до викладання німецької мови в середній школі № 5 м. Ужгорода й до аспірантури Берлінського університету ім. Гумбольдтів та захисту в цьому університеті (1972) кандидатської дисертації на тему «Сприйняття української літератури в німецькомовному світі від першовитоків до 1917 року. До історії українсько-російсько-німецьких літературних зв'язків». Через 12 років — докторська дисертація «Міжлітературні зв'язки та роль перекладу у художньому процесі», яку Микола Зимомря виконав у роки докторантури (1979–1983) в Ін-

ституті світової літератури ім. Максима Горького АН СРСР. Примітно, що захист дослідження відбувся 3 грудня 1984 року в Берлінському університеті ім. Гумбольда, оскільки дисертація була складником комплексної теми у рамках співпраці Інституту світової літератури ім. Максима Горького та Берлінського університету ім. Гумбольдта. Успішний захист став новою науковою сходинкою і високим досягненням й визнанням українського вченого-гуманіста у галузі філологічних наук.

Не може не вражати бібліографічний показник наукових, науково-методичних, педагогічних, літературознавчих, краєзнавчих, філологічних, історичних та інших праць ювіляра. Фундаментальність, міждисциплінарність, наукова об'єктивність, професіоналізм й чудава українська наукова й публіцистична мова в поєднанні з витонченим стилем викладу — це характерні ознаки більшості з них. Вчений-поліглот публікує свої праці не лише українською, а й німецькою, польською, російською, словацькою та іншими мовами. Цілком закономірним є те, що ім'я й праці професора Миколи Івановича Зимомря відомі у багатьох країнах Європейського Союзу та на інших континентах.

Діяльність ювіляра охоплює різні напрями. Невтомні наукові пошуки, їх узагальнення й опублікування, викладацька і громадська діяльність творчо поєднуються з організацією міжнародних конференцій, методологічних семінарів, тематичних круглих столів; науково-видавничою діяльністю (підготовка рукописів збірників наукових праць, рецензування праць вітчизняних і зарубіжних вчених). Постійні пошуки з теорії і практики перекладознавства уможливили високий рівень перекладів вченого-поліглота з української мови на німецьку, польську й відповідно з цих та інших мов на українську. Усе це й багато іншого робиться на високому рівні науковості, професіоналізму, відповідальності, доброзичливості і людяності.

Запорукою такого грандіозного творчого здобутку і високого визнання у рідній Україні й на міжнародному рівні є особлива якість Миколи Івановича — неповторне вміння мріяти та наполегливо йти до своєї мрії життєвими шляхами невтомної праці, незважаючи на перепони, суперечності й гіркі втрати, які боляче ранять серце...

Отже, філософська формула успішності на різних етапах життєвого шляху ювіляра є досить простою — «Мрія + Дія». А мрії, поєднані

з постійними потужними й чесними діями і самовідданою працею, дарують істинне людське щастя.

Упродовж багатьох років професор Микола Іванович Зимомря співпрацює з Відділенням професійної освіти і освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України. Чимало зусиль він докладає до розвитку українсько-польської/ польсько-української співпраці у сфері освіти і педагогічної науки. Президія НАПН України високо оцінила його науковий доробок й нагородила медалями «Ушинський К. Д.» (2016 р.) та «Іван Франко» (2021 р.).

Висловлюємо Вам, дорогий пане професоре Миколо Івановичу, вдячність за високодостойну науково-педагогічну діяльність, радість і натхнення у багатолітній співпраці, цікаві й оптимістичні плани на майбутнє.

Нехай невичерпною і ніколи не вичерпаною буде криниця Вашого гуманізму, творчості й добротворення на життєвій ниві!!! Нових Вам мрій, творчих обріїв, здобутків і вдячності від тих, кому Ви так щедро даруєте своє серце...

SŁOWO JUBILEUSZOWE O PRZYJACIELU Z OKAZJI 75-LĘCIA MYKOŁY ZYMOMRYA

*Leszek Pawelski*¹

ORCID 0000–0001–8501–6295

*Olga Yaskevych*²

ORCID 0000–0002–3874–836X

Przyjaźń — to wielkie słowo. W naszych językach oznacza jednakowoż to samo — *serdeczne stosunki oparte na wzajemnej życzliwości*³. Ta prosta, jasna definicja zawiera w sobie wszystkie potrzebne określenia, które decydują o przyjaźni. To ona powinna, wręcz musi cechować cały proces edukacji. Wychowanie ku wartościom stało się wyzwaniem i zadaniem edukacji⁴. Wartości odgrywają istotną rolę w edukacji. Są jej rdzeniem. Stają się nim wtedy, gdy przenikają cały proces wychowania⁵. Wartościom tym, bez wąt-

¹ Leszek PAWELSKI, prof. nadzw. dr n. hum., prezes Zarządu Krajowego Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych.

² Olga YASKEVYCH, kandydat nauk filologicznych, docent Katedry Języków Germańskich i Translatoryki, Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Iwana Franki w Drohobyczu.

³ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Przyja%C5%BA%C5%84>, dostęp z dnia 10.10.2021.

⁴ https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Wartosci_w_muzyce/Wartosci_w_muzyce-r-2009-t2/Wartosci_w_muzyce-r2009-t2-s139-158/Wartosci_w_muzyce-r2009-t2-s139-158.pdf, dostęp z dnia 10.10.2021.

⁵ Karpińska A. *W kręgu powodzeń i niepowodzeń edukacyjnych*, (w:) E. Kameduła, I. Kuźniak, E. Piotrowski (red.), *W kręgu edukacji, nauk pedagogicznych i krajoznawstwa*, Poznań 2003.